

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 85/2019-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. októbra 2019 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľa predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Ivanom Jurčišinom, Mlynská 26, Košice, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 14 C 253/2013-309 zo 14. mája 2018 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 16 Co 54/2018-352 z 30. mája 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. augusta 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. Ivanom Jurčišinom, Mlynská 26, Košice, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 14 C 253/2013-309 zo 14. mája 2018 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 16 Co 54/2018-352 z 30. mája 2019 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutia“).

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva:

„V konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 14C/253/2013... o určenie vlastníckeho práva nám bol doručený rozsudok zo dňa 14.05.2018, ktorým Okresný súd Prešov rozhodol nasledovne:

I. Konanie v časti o určenie vlastníckeho práva k parcele E-KN č. [REDAKOVANÉ] o výmere 263 m², k. ú. [REDAKOVANÉ] zastavuje.

II. Konania v časti o určenie vlastníckeho práva k parcele E-KN č. [REDAKOVANÉ] o výmere 214 m², k. ú. [REDAKOVANÉ] zastavuje.

III. Žalobu zamieta...

Voči tomuto rozsudku podali sťažovatelia v zákonom predpísanej lehote odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 16Co/54/2018 zo dňa 30.05.2019 nasledovne:

Potvrzuje rozsudok.“

3. V ústavnej sťažnosti sa ďalej uvádza, že „V pôvodnej žalobe vychádzali žalovaní z im známych skutočností. V čase podania žaloby boli na liste vlastníctva stále zapísaní pôvodní žalovaní v 1./ a 2./ rade, t. j. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Žalobcovia pri podaní žaloby nemohli vedieť, že vyššie uvedení žalovaní zomreli, a teda, že nemôžu byť stranou v konaní.

Máme však za to, že v zmysle vyššie citovaného ustanovenia ide o taký nedostatok procesnej podmienky, ktorý súd mohol odstrániť. V súlade s ustanoveniami o prechode práv, a teda o dedičstve, bolo možné zistiť, kto sa stal dedičom žalovaných v 1./ a 2./ rade. Tak prvoinštančný, ako aj odvolací súd odôvodňovali rozhodnutie ust. § 62 Civilného sporového poriadku, ktorý ustanovuje, že pokiaľ nemá strana procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví. Opomenuli však ust. § 63 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého ak strana zomrie, súd posúdi či v konaní bude pokračovať, avšak pokračuje v konaní najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Bez najmenších pochybností môžeme povedať, že predmetné konanie má majetkovú povahu. Skutočnosť, že [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] zomreli ešte pred podaním samotnej žaloby nemal žalobca ako vedieť, keďže informácie dostupné vo verejných listinách (výpis z listu vlastníctva) o takejto skutočnosti neinformovali. To, že sa žalobcovi objektívne o tejto skutočnosti nemohli dozvedieť, im nemôže byť v konaní na škodu. Navyše, tento nedostatok procesnej podmienky mal súd možnosť odstrániť a pokračovať v konaní s dedičmi [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ].“.

4. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti zdôrazňujú, že „Prvoinštančný ako aj odvolací súd sa nevysporiadal s návrhmi sťažovateľov týkajúcimi sa vydržania vlastníckeho práva, resp. bez toho aby vzal do úvahy dôkazy predkladané sťažovateľmi, rozhodol, že 10 ročná vydržacia doba na strane sťažovateľov neuplynula, a teda sa nemôžu stať vlastníkmi spornej parcely. Súd vzal do úvahy, že už právny predchodca sťažovateľov, t. j. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], bol oprávneným držiteľom spornej parcely, a teda, že sa jeho vydržacia doba ráta k vydržacej dobe sťažovateľov. Prvoinštančný súd konštatoval, že dobromyseľnosť držby v prípade spoločnosti [REDAKOVANÉ] mohla byť daná vzhľadom na to, že areál kupovali od štátu. Zároveň však prvoinštančný súd ako aj súd odvolací skonštatovali, že v prípade právnych predchodcov spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], dobromyseľnosť sťažovatelia nepreukázali. [REDAKOVANÉ].“.

██████████, ktorý sa neskôr pretransformoval na štátny podnik, užíval nerušene sporné parcely od roku 1950. Užívaci stav bol popísaný v odbornom vyjadrení ██████████, ktorý ho zdokumentoval fotosnímkami z roku 1960. Súd sa s tou skutočnosťou nevysporiadal a nesprávne vyhodnotil nerušený užívaci stav sťažovateľov a ich právnych predchodcov od roku 1950 až do podania žaloby. Problém nastal, keď do konania vstúpil Slovenský pozemkový fond, ktorý si uplatňoval vlastnícke právo k bývalému potoku, kde na pojednávaní uznal vlastnícke právo sťažovateľov vo vzťahu k zbytku žalovaných parciel. Slovenský pozemkový fond na pojednávaní požadoval od sťažovateľov, aby vypustili časť parcely pre štátnu cestu na ██████████ vrátane autobusovej zastávky. Sťažovatelia tejto požiadavke vyšli v ústrety, a očakávali, že Slovenský pozemkový fond skompenzuje túto časť parcely s časťou potoka. Slovenský pozemkový fond však odpredal parcelu bez toho, aby túto skutočnosť oznámil sťažovateľom. Takéto konanie Slovenského pozemkového fondu sa prieči dobrým mravom. Súd sa nevysporiadal s Čestným prehlásením ██████████ zo dňa 19.10.2017, ktorý ako dlhoročný vedúci podniku ██████████ má vedomosti o tom, ako bol užívaný areál v čase, keď boli vlastníkom nehnuteľnosti ██████████. ██████████ čestné prehlásil, že samotný areál ██████████ bol budovaný a jeho oplotenie bolo osadené približne v 60-tych rokoch minulého storočia a zároveň prehlásil, že areál bol oplotený pletivom, ktoré bolo osadené na kovových stĺpkoch v mieste tak, ako je osadené nové oplotenie. Na základe toho usudzujeme, že dobromyseľnosť ██████████ bola v tomto konaní dostatočne preukázaná.

Súd však túto skutočnosť nevzal do úvahy, resp. nepovažoval dobromyseľnosť ██████████ za preukázanú, a to z dôvodu, že ju žalovaní spochybňovali. Žalovaní však žiadnym protidôkazom ani dôkazom opaku nevyvrátili tvrdenia uvedené v čestnom prehlásení ██████████.

5. Napadnuté rozhodnutia sú podľa sťažovateľov arbitrárne a zjavne neodôvodnené, keďže sa v nich okresný súd a krajský súd dostatočne nevysporiadali s ich námietkami, ktoré sa týkali predpokladov vydržania a otázky zastavenia konania: „Súd opomenul svoju povinnosť vyjadriť sa k dôkazom a odôvodniť, na základe akých skutočností rozhodol

o ich akceptovaní alebo odmietnutí. Takýmto konaním súd spôsobil, že rozsudok sa javí ako nepreskúmateľný a arbitrárny.“

6. Na podklade uvedených skutočností sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu č. k. 14 C 253/2013-309 zo 14. mája 2018 a rozsudkom krajského súdu č. k. 16 Co 54/2018-352 z 30. mája 2019, napadnuté rozhodnutia zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a sťažovateľom prizná náhradu trov konania.

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

10. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

11. Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251.

12. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

13. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

15. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

16. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti namietajú, že napadnuté rozhodnutia sú arbitrárne a svojvoľné, v dôsledku čoho došlo k porušeniu ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa sťažovateľov okresný súd a krajský súd nereagovali na všetky ich podstatné námietky týkajúce sa predpokladov vydržania a otázky zastavenia konania.

III.1 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu č. k. 14 C 253/2013-309 zo 14. mája 2018

17. Pokiaľ ide o rozsudok okresného súdu č. k. 14 C 253/2013-309 zo 14. mája 2018, preskúmaniu ústavnosti tohto rozhodnutia ústavným súdom bráni princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd (III. ÚS 5/05).

18. Takýmto súdom bol krajský súd, ktorý napadnutý rozsudok okresného súdu preskúmal na základe odvolania sťažovateľov. Krajský súd rozhodol rozsudkom č. k. 16 Co 54/2018-352 z 30. mája 2019, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

III.2 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 16 Co 54/2018-352 z 30. mája 2019

19. Rozsudkom č. k. 16 Co 54/2018-352 z 30. mája 2019 krajský súd v konaní o určenie vlastníckeho práva potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie.

20. Ústavný súd konštatuje, že jeho úlohou v tomto konaní bolo posúdiť, či v konaní o určenie vlastníckeho práva krajský súd rozsudkom č. k. 16 Co 54/2018-352 z 30. mája 2019 ústavne akceptovateľným a udržateľným spôsobom rozhodol o potvrdení rozsudku okresného súdu č. k. 14 C 253/2013-309 zo 14. mája 2018, ktorý v časti zastavil konanie a zamietol žalobu z dôvodu nesplnenia predpokladov vydržania.

21. V relevantných častiach rozsudku č. k. 16 Co 54/2018-352 z 30. mája 2019 krajský súd predovšetkým uviedol:

«16. Z obsahu spisu vyplýva, že medzi žalobcami ako kupujúcimi a spoločnosťou [REDACTED] ako predávajúcim bola dňa 14.09.2000 uzatvorená kúpna zmluva, predmetom ktorej bol predaj nehnuteľností zapísaných na LV č. [REDACTED], k. ú. [REDACTED], ako administratívna budova súpis. č. [REDACTED] postavená na pozemku parc. C-KN č. [REDACTED], stoláreň postavená na pozemku parc. C-KN č. [REDACTED] a pozemkov parc. C-KN č. [REDACTED] - ostatná plocha o výmere 175 m², parc. C-KN č. [REDACTED] - zastavaná plocha o výmere 87 m², parc. C- KN č. [REDACTED] - zastavaná plocha o výmere 49 m², parc. C-KN č. [REDACTED] - zastavaná plocha o výmere 477 m², parc. C-KN č. [REDACTED] - ostatná plocha o výmere 1.523 m² a na LV č. [REDACTED], k.ú. [REDACTED] ako pozemok parc. C-KN č. [REDACTED] - ostatná plocha o výmere 1.035 m².

17. V rokoch 2001 až 2006 bola v k. ú. [REDACTED] vykonávaná obnova katastrálneho operátu (ďalej len „OKO“) novým mapovaním. V prvej etape bolo vykonané miestne prešetrenie, pri ktorom sa zisťoval súlad priebehu hraníc rôznych parciel s právnym stavom. Z pôvodných parc. C-KN č. [REDACTED] a [REDACTED] sa vytvorila parc. č. [REDACTED] s výmerou 3.206 m². V priebehu OKO sa zistilo, že výmera pozemku parc. C-KN č. [REDACTED] sa zvýšila oproti pôvodným výmerám o 452 m². Správa katastra Prešov preskúmala uvedené rozdiely vo výmerách pozemkov. Prešetrením všetkých doterajších zápisov v LV č. [REDACTED], ktoré boli vykonané na základe verejných a iných listín a geometrických plánov sa zistilo, že pri OKO bol zameraný priebeh hraníc podľa stavu držobného (užívacieho), ktorý nie je v súlade so stavom právnym. Tento nesúlad bol odstránený tak, že zo súradníc lomových bodov pozemkov boli vypočítané ich výmery a nová výmera pozemku parc. C-KN č. [REDACTED] v rozsahu 2.754 m² bola zapísaná do LV č. [REDACTED]. Pozemok parc. C-KN č. [REDACTED] o výmere 452 m² je evidovaný v súbore popisných informácií KN, bez LV.

18. Zo žaloby žalobcov v znení jej zmien vyplýva, že výmera 452 m² mala predstavovať parc. E-KN č. [REDACTED] o výmere 214 m² evidovaná na LV č. [REDACTED] k. ú. [REDACTED] vo vlastníctve pôvodných žalovaných v 1./ a 2./ rade ([REDACTED], [REDACTED]), časť parcely E-KN č. [REDACTED] o výmere 171 m² (z jej celkovej výmery 265 m²) a časť parcely E- KN č. [REDACTED] o výmere 48 m² (z jej celkovej výmery 372 m²) vo vlastníctve žalovanej v 3a./ rade a parc. E-KN č. [REDACTED] o výmere 19 m² vo vlastníctve žalovaných v 5./ až 12./, 13a./ a 13b./ rade.

19. Žalobcovia v podanom odvolaní uvádzajú, že nebol dôvod na strane súdu zastaviť konanie voči žalovaným v 1./ a 3./ rade, nakoľko žaloba voči nim nebola zobrať

spät'. Z výpisu z LV č. [REDACTED], k. ú. [REDACTED] vyplýva, že ako vlastníci pozemku s parc. č. [REDACTED] sú stále zapísaní pôvodní žalovaní v 1./ a 2./ rade, pričom pôvodný žalovaný v 3./ rade je správcom uvedenej parcely. Súd prvej inštancie v priebehu súdneho konania zistil tiež, že pôvodní žalovaní v 1./ a 2. /rade ([REDACTED] a [REDACTED]) zomreli ešte pred podaním žaloby na súd a preto uznesením sp. zn. 14C/253/2013-220 zo dňa 18.08.2017 konanie voči nim zastavil. Nakoľko pôvodní žalovaní v 1./ a 2./ rade nemali procesnú subjektivitu už pred začatím konania, súd prvej inštancie rozhodol správne, pokiaľ voči nim konanie zastavil. Žalobcovia v priebehu konania nenavrhlí, aby na miesto pôvodných žalovaných v 1./ a 2./ rade vstúpil niekto iný. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že podaním zo dňa 10.07.2015 navrhli žalobcovia zmenu účastníkov konania a to tak, aby na miesto doterajšieho žalovaného v 3./ rade (Slovenská republika, v zast. Slovenský pozemkový fond) vstúpil ako žalovaný v 3./ rade p. [REDACTED] a ako žalovaná v 4./ rade p. [REDACTED]. Súd prvej inštancie uznesením sp. zn. 14C/253/2013-48 zo dňa 21.08.2015 pripustil zmenu účastníkov konania na strane žalovaných. Nakoľko to boli žalobcovia, ktorí podali žalobu voči osobám bez procesnej subjektivity (pôvodní žalovaní v 1./ a 2./ rade) a ktorí navrhli zmenu účastníkov konania tak, aby už nebola žalovaná Slovenská republika ako pôvodný žalovaný v 3./ rade, v konaní neostal nikto, komu by svedčilo vlastnícke právo voči parc. č. [REDACTED] zapísanej na LV č. [REDACTED], k. ú. [REDACTED]. Z uvedeného dôvodu rozhodol súd prvej inštancie správne, pokiaľ konanie v časti o určenie vlastníckeho práva k parc. č. [REDACTED] o výmere 214 m², k.ú. [REDACTED] zastavil.

20. Vzhľadom na zastavenie konania v časti o určenie vlastníckeho práva k parcele E-KN č. [REDACTED] tak predmetom sporu ostalo konanie o určenie vlastníckeho práva k časti parcely E-KN č. [REDACTED] o výmere 171 m² (z jej celkovej výmery 265 m²) a časti parcely E-KN č. [REDACTED] o výmere 48 m² (z jej celkovej výmery 372 m²), ktorá je podľa súčasného stavu evidovaného v Katastri nehnuteľností vo vlastníctve žalovanej v 3a./ rade a parc. E-KN č. [REDACTED] o výmere 19 m², ktorá je v súčasnosti vo vlastníctve žalovaných v 5./ až 12./, 13a./ a 13b./ rade.

21. Žalobcovia v podanom odvolaní uvádzajú, že vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam nadobudli na základe kúpnej zmluvy zo dňa 14.09.2000 od predávajúceho [REDACTED]. Predmetom tejto kúpnej zmluvy však boli nehnuteľnosti zapísané na LV č. [REDACTED], k. ú. [REDACTED], ako administratívna budova súpis. č. [REDACTED] postavená

na pozemku parc. C-KN č. [REDACTED], stolárň postavená na pozemku parc. C-KN č. [REDACTED] a pozemkov parc. C-KN č. [REDACTED] - ostatná plocha o výmere 175 m², parc. C-KN č. [REDACTED] - zastavaná plocha o výmere 87 m², parc. C-KN č. [REDACTED] - zastavaná plocha o výmere 49 m², parc. C-KN č. [REDACTED] - zastavaná plocha o výmere 477 m², parc. C-KN č. [REDACTED] - ostatná plocha o výmere 1.523 m² a na LV č. [REDACTED], k.ú. [REDACTED] ako pozemok parc. C-KN č. [REDACTED] - ostatná plocha o výmere 1.035 m². Nehnutel'nosti, ktoré na základe uvedenej kúpnej zmluvy nadobudli boli dokonca o 594 m² menšej výmere, než ukázali výsledky prvej fázy OKO. Nehnutel'nosti, ktoré na základe kúpnej zmluvy nadobudli, boli aj o 142 m² menšej výmere, než je súčasný stav evidovaný v katastri nehnuteľností (tzn. súčasný stav, ktorý už je zosúladený so stavom právnym). Tak ako aj uviedol znalec [REDACTED] vo svojom odbornom posúdení č. 2/2017, sporné nehnuteľnosti nikdy neboli predmetom ani kúpnej zmluvy, na základe ktorej by ich nadobudla spoločnosť [REDACTED]

22. Vzhľadom na uvedené bolo na žalobcoch, aby preukázali, či sporné nehnuteľnosti nadobudli na základe vydržania. Žalobcovia teda museli preukázať, že sú oprávnenými držiteľmi veci po celú vydržaciu dobu, ako aj nepretržitosť vydržacej doby, ktorou je neprerušovaný stav užívania predmetu vydržania počas zákonom ustanovenej doby, ktorá je pri nehnuteľnostiach desať rokov...

27. Žalobcovia vo svojom vyjadrení zo dňa 24.05.2016 uviedli, že až do roku 2006 (kedy sa dozvedeli o vykonaných zmenách v katastri nehnuteľností) výkon ich práv nikto nerušil. Súd prvej inštancie teda dospel k správne mu záveru v tom smere, že žalobcovia ani s pripočítaním možnej vydržacej doby ich právneho predchodcu [REDACTED] a. s. plynúcej od 16.13.1997 nemohli získať vlastnícke právo uplynutím 10-ročnej vydržacej doby. Žalobcovia teda nepreukázali nepretržitosť držby, t. j. trvalý výkon držby vlastným užívaním v dobrej viere tak, ako to uvádzajú v podanom odvolaní.

28. Žalobcovia taktiež nepreukázali uplynutie vydržacej doby u právneho predchodcu [REDACTED] - u [REDACTED]. Odvolací súd dodáva, že aj keby [REDACTED] vydržali sporné pozemky, nič by to nemenilo na skutočnosti, že na [REDACTED] a následne na žalobcov boli prevedené nehnuteľnosti špecifikované v kúpnej zmluve, tzn. nie sporné pozemky...

29. Pokiaľ žalobcovia poukazujú na faktické ovládanie veci, tzn. pozemku tak, ako je areál oplotený, k tomu odvolací súd uvádza, že žalobcovia nepreukázali dôvod postavenia oplotenia. Nepreukázali, či oplotenie nebolo postavené na pozemku, ktorý vlastnili iné osoby, než právny predchodcovia žalobcov. Vzhľadom na politickú a spoločenskú situáciu v 50-tych až 80-tych rokoch bola uvedená námietka žalovaných dôvodná a bolo na žalobcoch, aby preukázali oprávnenosť prípadnej držby sporných pozemkov ich právnymi predchodcami.

30. Žalovaní tiež v priebehu konania vzniesli dôvodné pochybnosti nad tým, že by žalobcovia nadobudli sporné pozemky, nakoľko sa tieto nachádzali na niekdajšom [REDAKOVANÉ] potoku, ktorý tvoril prirodzenú hranicu a musel byť voľne prístupný z oboch brehov z dôvodu jeho obhospodarovania. Žalobca sa však s uvedenou námietkou nijakým spôsobom nevysporiadal, ani k nej nenavrhol vykonanie žiadnych dôkazov.»

22. Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými či právnymi omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (m. m. I. ÚS 17/01).

23. Ústavný súd už judikoval, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá a ani nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú podstatný význam pre rozhodnutie o danom opravnom prostriedku, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa v rámci konania o opravnom prostriedku preskúmavalo (napr. IV. ÚS 350/2014, IV. ÚS 4/2013, IV. ÚS 124/2011, II. ÚS 127/07). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia totiž neznamená, že všeobecný súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

24. Ústavný súd ďalej poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej posudzuje spravodlivosť procesu ako celku (napr. m. m. II. ÚS 307/06), preto k vyhovaniu ústavnej sťažnosti dochádza zásadne iba v prípadoch, ak dospeje k názoru, že namietané a relevantné procesné pochybenia zo strany príslušného orgánu verejnej moci umožňujú

prijatie záveru, že proces ako celok bol nespravodlivý a vzhľadom na to aj jeho výsledok môže vyznievať ako nespravodlivý. Ústavný súd preto nepristupuje k vyhovaniu sťažnosti v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (m. m. IV. ÚS 320/2011). V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že nie každé porušenie zákona zo strany orgánu verejnej moci má automaticky za následok porušenie ústavou garantovaného základného práva, v danom prípade predovšetkým základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (napr. IV. ÚS 104/2012, I. ÚS 9/2013, IV. ÚS 629/2012, II. ÚS 372/2012, II. ÚS 373/2012).

25. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04)

26. V kontexte požiadaviek riadneho odôvodnenia rozhodnutia všeobecného súdu ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd zdôrazňuje, že ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 9. 12. 1994, § 29; Hiro Balani proti Španielsku, rozhodnutie z 9. 12. 1994; Georgiadis proti Grécku, rozhodnutie z 29. 5. 1997; Higgins proti Francúzsku, rozhodnutie z 19. 2. 1998).

27. Vzhľadom na to, že sťažovatelia namietajú porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd, vychádzajúc zo svojej ustálenej judikatúry, podčiarkuje, že na základné právo na súdnu ochranu zásadne nazerá ako na právo „výsledkové“,

to znamená, že posudzuje, či požiadavkám vyplývajúcim z obsahu tohto základného práva zodpovedá súdny proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

28. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k týmto označeným právam v zásade identické (IV. ÚS 147/08).

29. Prvoradou úlohou ústavného súdu je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („*iura novit curia*“). Je v právomoci všeobecného súdu vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (m. m. I. ÚS 19/02, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06).

IV.

Záver

K bodu III.1

30. V časti, v ktorej sťažovatelia namietali porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu č. k. 14 C 253/2013-309 zo 14. mája 2018, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

K bodu III.2

31. Vychádzajúc predovšetkým z už uvedeného posúdenia veci, ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v rozsudku č. k. 16 Co 54/2018-352 z 30. mája 2019 zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s námietkami sťažovateľov týkajúcimi

sa otázky predpokladov vydržania a zastavenia konania. Právny názor vyslovený krajským súdom v rozsudku č. k. 16 Co 54/2018-352 z 30. mája 2019, podľa ktorého sťažovatelia v danom prípade nespĺnili všetky predpoklady vydržania (uplynutie vydržacej doby), má aj podľa ústavného súdu racionálny základ a je preto legitímny a z ústavného hľadiska akceptovateľný. Rovnako to platí aj o rozhodnutí o zastavení konania z dôvodu, že žaloba bola podaná proti žalovaným v 1. a 2. rade, ktorí nemali procesnú subjektivitu (zomreli ešte pred podaním žaloby), a sťažovatelia navrhli zmenu účastníkov konania tak, aby už nebola žalovaná Slovenská republika ako pôvodný žalovaný v 3. rade, v dôsledku čoho v konaní nezostal nikto, komu by svedčilo vlastnícke právo vo vzťahu k pozemku parc. č. [REDAKOVANÉ] zapísanému na LV č. [REDAKOVANÉ], k. ú. [REDAKOVANÉ].

32. Krajský súd tak dostatočne ozrejmil myšlienkové pochody, ktoré ho viedli k posúdeniu základnej právnej otázky, ktorou bolo nesplnenie predpokladov vydržania a zastavenie konania, a preto jeho závery vyslovené v danej veci nemožno kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, ale ako také, ktoré (v posudzovanom prípade, pozn.) sú v súlade s obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

33. Krajský súd sa s argumentáciou sťažovateľov nestotožnil, a preto rozsudkom č. k. 16 Co 54/2018-352 z 30. mája 2019 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Vzhľadom na uvedené napadnutý rozsudok krajského súdu č. k. 16 Co 54/2018-352 z 30. mája 2019 nemožno považovať za zjavne neodôvodnený či arbitrárny, a preto neexistuje ústavne relevantný dôvod na to, aby ústavný súd svojím rozhodnutím do napadnutého rozhodnutia krajského súdu zasahoval, pretože jeho odôvodnenie nesignalizuje takú príčinnú súvislosť s namietaným porušením základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne zakladala dôvod na vyslovenie ich porušenia.

34. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť, ktorou sťažovatelia namietali porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým

rozsudkom krajského súdu č. k. 16 Co 54/2018-352 z 30. mája 2019, odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

35. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v ústavnej sťažnosti (zrušenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie, priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. októbra 2019

Miroslav DURÍŠ
predseda senátu